Suvestinė redakcija nuo 2018-09-04

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2000, Nr. 108-3470, i. k. 100301MISAK/104/360

Nauja redakcija nuo 2012-01-01:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin. 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRAS

Į S A K Y M A S
DĖL APLINKOS APSAUGOS NORMATYVINIO DOKUMENTO „LAKIŲJŲ ORGANINIŲ JUNGINIŲ SKLIDIMO Į APLINKOS ORĄ RIBOJIMO REIKALAVIMAI BENZINO LAIKYMO, PERPYLIMO, TRANSPORTAVIMO ĮRENGINIAMS IR JŲ PRIEŽIŪRAI“ PATVIRTINIMO

2000 m. gruodžio 11 d. Nr. 520/104/360
Vilnius

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo 15 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos pavojingųjų krovinių vežimo automobilių, geležinkelių ir vidaus vandenų keliais įstatymo 6 straipsniu ir 8 straipsnio 3 dalies 5 punktu, įgyvendindami 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 94/63/EB dėl lakiųjų organinių junginių išsiskyrimo į aplinką laikant benziną ir tiekiant jį iš terminalų į degalines kontrolės (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 12 skyrius, 1 tomas, p. 167), 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/126/EB dėl II pakopos benzino garų grąžinimo degalinėse variklinių transporto priemonių bakus pildant degalų (OL 2009 L 285, p. 36), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. spalio 21 d. Komisijos direktyva 2014/99/ES (OL 2014 L 304, p. 89):
Preambulės pakeitimai:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

1. T v i r t i n a m e aplinkos apsaugos normatyvinį dokumentą „Lakiųjų organinių junginių sklidimo į aplinkos orą ribojimo reikalavimai benzino laikymo, perpylimo, transportavimo įrenginiams ir jų priežiūrai“ (toliau – Normatyvinis dokumentas) (pridedama).

2. N u s t a t o m e, kad:

2.1. Aplinkos apsaugos agentūra vertina atitiktį Normatyviniame dokumente ir šiame įsakyme nustatytiems reikalavimams planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka nagrinėdama planuojamų statyti benzino terminalų ir degalinių poveikio aplinkai vertinimo dokumentus, kurių pagrindu priimama atrankos išvada ar sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių;

2.2. Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau – AAD) vertina atitiktį Normatyviniame dokumente ir šiame įsakyme nustatytiems reikalavimams aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka atlikdamas reikalingų dokumentų patikrinimą veikiančiuose benzino terminaluose ir degalinėse;
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-780/A1-442/3-431, 2018-08-28, paskelbta TAR 2018-09-03, i. k. 2018-13849

2.3. AAD aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka atlieka iš benzino garų rekuperavimo įrenginių išmetamų į aplinkos orą lakiųjų organinių junginių kontrolę;
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-780/A1-442/3-431, 2018-08-28, paskelbta TAR 2018-09-03, i. k. 2018-13849

2.4. įrenginių savininkai:

2.4.1. Normatyvinio dokumento 10.1–10.4 papunkčiuose nurodytų reikalavimų vykdymą užtikrina, sudarę sutartis su įgaliotomis potencialiai pavojingų įrenginių techninės būklės tikrinimo įstaigomis, turinčiomis įgaliojimus tikrinti pavojingų medžiagų talpyklų techninę būklę;

2.4.2. Normatyvinio dokumento 10.5 papunktyje nurodytų reikalavimų vykdymą užtikrina, sudarę sutartis su juridiniais asmenimis, akredituotais atlikti benzino garų sugaudymo veiksmingumo tikrinimą;

2.4.3. Normatyvinio dokumento 10.6 papunktyje nurodyto reikalavimo vykdymą užtikrina, sudarę sutartis su juridiniais asmenimis, turinčiais bandymų laboratorijas, akredituotas atlikti stacionariųjų antžeminių saugyklų išorinių sienų ir stogų nudažymo spalvos ir dangos kokybės tikrinimą;

2.5. Lietuvos transporto saugos administracija pagal kompetenciją kontroliuoja į Normatyvinio dokumento taikymo sritį patenkančių mobiliųjų talpyklų atitiktį Normatyvinio dokumento ir kitų teisės aktų reikalavimams;
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-780/A1-442/3-431, 2018-08-28, paskelbta TAR 2018-09-03, i. k. 2018-13849

2.6. Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pagal kompetenciją kontroliuoja, ar laikomasi į Normatyvinio dokumento taikymo sritį patenkančių potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros reikalavimų, kaip nustatyta Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatyme ir šiame įsakyme.
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

3. P a v e d a m e AAD ir Valstybinei darbo inspekcijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, pagal kompetenciją nustačius Normatyvinio dokumento reikalavimų, atitinkančių licencijuojamos veiklos sąlygas, nustatytas Nuolatinės potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros licencijavimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 817 „Dėl teisės aktų, būtinų Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymui įgyvendinti, patvirtinimo“, pažeidimą, skubiai apie pažeidimą ir skirtą nuobaudą, jei teisės aktų nustatyta tvarka nuobauda gali būti skirta, raštu informuoti licenciją ūkio subjektui išdavusią instituciją.
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730
Nr. D1-780/A1-442/3-431, 2018-08-28, paskelbta TAR 2018-09-03, i. k. 2018-13849

4. P a v e d a m e įsakymo vykdymo kontrolę aplinkos, socialinės apsaugos ir darbo, susisiekimo viceministrams pagal veiklos sritis.

APLINKOS MINISTRAS HENRIKAS ŽUKAUSKAS

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ VILIJA BLINKEVIČIŪTĖ

SUSISIEKIMO MINISTRAS GINTARAS STRIAUKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos,
socialinės apsaugos ir darbo ir
susisiekimo ministrų
2000 m. gruodžio 11 d.
įsakymu Nr. 520/104/360

APLINKOS APSAUGOS NORMATYVINIS DOKUMENTAS „LAKIŲJŲ ORGANINIŲ JUNGINIŲ SKLIDIMO Į APLINKOS ORĄ RIBOJIMO REIKALAVIMAI BENZINO LAIKYMO, PERPYLIMO, TRANSPORTAVIMO ĮRENGINIAMS IR JŲ PRIEŽIŪRAI

Pakeistas priedo pavadinimas:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

LAND 35-2000

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu bei Aplinkos ministerijos nuostatais, patvirtintais 1998 m. rugsėjo 22 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1138, Aplinkos ministerijos patvirtinti normatyviniai reikalavimai yra privalomi visiems Lietuvos Respublikos juridiniams ir fiziniams asmenims bei įmonėms, neturinčioms juridinio asmens teisių (toliau – asmenims).

I. SKYRIUS
TIKSLAS IR TAIKYMO SRITIS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

1. Aplinkos apsaugos normatyviniame dokumente „Lakiųjų organinių junginių sklidimo į aplinkos orą ribojimo reikalavimai benzino laikymo, perpylimo, transportavimo įrenginiams ir jų priežiūrai“ (toliau – Normatyvinis dokumentas) nustatytais reikalavimais, atitinkančiais ES reikalavimus, atsižvelgus į Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymu [3.1] nustatytą geriausių prieinamų gamybos būdų ir technologijų diegimo aplinkos oro apsaugos prioritetą bei pasaulinę jų diegimo patirtį, siekiama mažinti aplinkos oro teršimą iš benzino išsiskiriančiais lakiaisiais organiniais junginiais (toliau – LOJ), kartu mažinant neigiamą poveikį aplinkos oro kokybei bei žmonių sveikatai, bei mažinti paties benzino tiek ekonominiu, tiek ir aplinkosauginiu požiūriu brangiai kainuojančių pagaminti degalų, nuostolius, užtikrinti pakankamą įrenginių saugą.
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

2. Normatyvinio dokumento reikalavimai taikomi jame nurodytų terminalų ir degalinių benzino laikymo ir perpylimo įrenginiams, benzino transportavimo įrenginiams – mobiliosioms talpykloms ir jų priežiūrai. Reikalavimų taikymo išimtys nustatytos Normatyviniame dokumente.
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

Pastaba. Galimos nustatytų reikalavimų taikymo išimtys pateiktos atitinkamuose šio normatyvinio dokumento skyriuose.

II. SKYRIUS
NUORODOS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

3. Normatyviniame dokumente pateiktos nuorodos į šiuos teisės aktus:

3.1. Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymą;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

3.2. *Neteko galios nuo 2012-01-01*
Punkto naikinimas:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin. 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

3.3. Lietuvos Respublikos statybos įstatymą;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

3.4. Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymą;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

3.5. Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymą;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

3.6. Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymą;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

3.7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. gegužės 17 d. nutarimą Nr. 367 „Dėl pavojingųjų krovinių vežimo automobilių ir geležinkelių keliais Lietuvos Respublikoje“;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730
Nr. D1-780/A1-442/3-431, 2018-08-28, paskelbta TAR 2018-09-03, i. k. 2018-13849

3.8. Minimalius techninius reikalavimus vidaus vandenų transporto priemonėms, plaukiojančioms Lietuvos Respublikos vidaus vandenimis, patvirtintus Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 3-512 „Dėl Minimalių techninių reikalavimų vidaus vandenų transporto priemonėms, plaukiojančioms Lietuvos Respublikos vidaus vandenimis, ir Europos Bendrijos vidaus vandenų laivybos sertifikatų išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

3.9. Leidimų atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus išdavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-711 „Dėl Leidimų atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

3.10. Stacionarių taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų laboratorinės kontrolės metodines rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. D1-68 „Dėl Stacionarių taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų laboratorinės kontrolės metodinių rekomendacijų patvirtinimo“;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

3.11. *Neteko galios nuo 2012-01-01*
Punkto naikinimas:

Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin. 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

3.12. *Neteko galios nuo 2012-01-01*
Punkto naikinimas:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin. 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

3.13. *Neteko galios nuo 2012-01-01*
Punkto naikinimas:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin. 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

3.14. 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 94/63/EB dėl lakiųjų organinių junginių išsiskyrimo į aplinką laikant benziną ir tiekiant iš terminalų į degalines kontrolės (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 12 skyrius, 1 tomas, p. 167);

3.15. Bendrą EMEP/CORINAIR į aplinkos orą išmetamų teršalų apskaitos metodiką. Europos aplinkos agentūra. (Joint EMEP/CORINAIR Atmospheric Emission Inventory Guidebook. European Environment Agency).
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442

III. SKYRIUS
TERMINAI IR JŲ APIBRĖŽTYS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

4. Šiame dokumente:

4.1. **benzinas** (anglų k. – *motor gasoline, petrol*) – vienas iš šviesiųjų naftos produktų su priedais arba be jų, išskyrus suskystintąsias naftos dujas (SND), kurio garų slėgis pagal Reidą (anglų k. – *reid vapour pressure (RVP)*) yra ne mažesnis kaip 27,6 kPa ir kuris naudojamas kaip vidaus degimo variklių degalai;

4.2. **garai** (anglų k. – *vapours*) – LOJ, kurie išgaruoja iš benzino aplinkos sąlygomis;

4.3. **terminalas** (anglų k. – *terminal*) – benzino perkrovimo, techninio aptarnavimo, valdymo įrenginių, saugyklų ir kitų statinių kompleksas, naudojamas benzino laikymui, mobiliųjų talpyklų užpildymui, įskaitant ir naftos perdirbimo įmonės benzino perkrovimo įrangą; terminaluose paprastai įrengiami ir garų rekuperavimo ar jų sudeginimo įrenginiai;

4.4. **degalinė** (anglų k. – *service station*) – tai bet kokia techniškai įrengta vieta (įrenginys), kurioje iš rezervuarų pripildomi benzino transporto priemonių degalų bakai;

4.5. **saugykla** (anglų k. – *storage installation*) – bet koks terminale esantis stacionarus rezervuaras, naudojamas benzinui laikyti;

4.6. **mobilioji talpykla** (anglų k. – *mobile container*) – keliais, geležinkeliais ar vidaus vandenų keliais gabenama talpykla (cisterna), naudojama benzinui iš vieno terminalo į kitą arba iš terminalų į degalines vežti;

4.7. **rezervuaras su stacionariuoju stogu** (anglų k. – *a fixed roof tank*) – saugykla su sandariu nejudančiu stogu, kuriame gali būti įmontuoti slėgio/vakuumo pasikeitimo (alsavimo) vožtuvai arba vidinis ant skysčio paviršiaus plūduriuojantis dangtis ir kuri gali būti prijungta prie garų grąžinimo sistemos [3.15];
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442

4.8. **rezervuaras su plūdriuoju stogu** (anglų k. – *floating roof tank*) – saugykla, turinti ant benzino paviršiaus plūduriuojantį stogą; paprastai tokios saugyklos prie garų grąžinimo sistemos negali būti prijungtos [3.15];
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442

4.9. **perkrovimo įrenginiai** (anglų k. – *loading installation*) – terminalo įrenginiai, kuriais benzinas perkraunamas į mobiliąsias talpyklas; autocisternoms pildyti gali būti sumontuota viena arba kelios pakrovimo aikštelės (platformos);

4.10. **pakrovimo aikštelė (platforma)** (anglų k. – *gantry*) – terminalo konstrukcija, ties kuria tuo pat metu gali būti pildoma tik viena autocisterna;

4.11. **laivas** (anglų k. – *vessel*) – vidaus vandenų laivas, atitinkantis susisiekimo ministro įsakymu [3.8] patvirtintus laivų, plaukiojančių Lietuvos Respublikos vidaus vandenų keliais, reikalavimus;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442

4.12. **garų grąžinimas** (anglų k. – *vapour balancing*) – garų surinkimas jų susidarymo vietoje saugiais ir sandariais technologiniais įrenginiais bei jų grąžinimas į benziną išpilančią talpyklą [3.15];

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442

4.13. **tarpinis garų laikymas** (anglų k. – *intermediate storage of vapours*) – garų laikymas terminalo rezervuare su stacionariuoju stogu tam, kad vėliau būtų galima gabenti į kitame terminale esantį garų rekuperavimo įrenginį; garų perkėlimas iš vienos saugyklos į kitą tame pačiame terminale nėra laikomas tarpiniu garų laikymu;

4.14. **garų rekuperavimo įrenginys (GRĮ)** (anglų k. – *vapour recovery unit (VRU)*) – terminale pastatytas ir veikiantis įrenginys, įskaitant bet kokias rezervuarų buferines sistemas, kuriame kondensuojami benzino garai;

4.15. **rezervuarų buferinės sistemos** (anglų k. – *buffer reservoir systems*) – tai pagalbiniai rezervuarai ir kt. įranga, padedanti sumažinti (išlyginti) skysčio bei garų pulsavimą užpildant pagrindines saugyklas;

4.16. **garų sudeginimo įrenginys (GSĮ)** (anglų k. – *vapour incineration unit (VIU)*) – terminale pastatytas ir veikiantis įrenginys, kuriame garai sudeginami aukštoje temperatūroje (terminės oksidacijos metodas) [3.15];

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442

4.17. **metinė apyvarta** (anglų k. – *throughput*) – didžiausias planuojamas per metus perpilti terminale į mobiliąsias talpyklas, o degalinėse iš mobiliųjų talpyklų į rezervuarus, benzino kiekis (projektuojamų objektų atveju) arba didžiausias metinis benzino kiekis per trejus ankstesniuosius metus, perpiltas terminale į mobiliąsias talpyklas, o degalinėse iš mobiliųjų talpyklų į rezervuarus (veikiančių objektų atveju);

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

4.18. **bazinis lygis** (anglų k. – *target reference value*) – tai *kriterijus*, pagal kurį vertinamas bendras šio dokumento prieduose pateiktų techninių priemonių pakankamumas ir kuris nėra ribinė vertė, kuria remiantis turi būti vertinami terminalų, degalinių ar atskirų jų įrenginių veiklos rezultatai;

4.19. **naujos degalinės** (anglų k. – *new service stations*) – degalinės, kuriose veikla pradėta vykdyti arba kurių statybą leidžiantis dokumentas pagal Statybos įstatymą [3.3] išduotas 2012 metais ir vėliau;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

4.20. **esamos degalinės** (anglų k. – *existing service stations*) – degalinės, kuriose veikla pradėta vykdyti arba kurių statybą leidžiantis dokumentas pagal Statybos įstatymą [3.3] išduotas iki

2012 metų;
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

4.21. **pirmosios pakopos garų grąžinimo sistema** (anglų k. – *state I petrol vapour recovery system*) – įranga terminale, skirta benzino perpylimo metu išsiskiriantiems garams surinkti ir perduoti į garų rekuperavimo įrenginį, buferinę rezervuarų sistemą, tarpinio garų laikymo rezervuarą arba grąžinti į benziną išpilančią mobiliąją talpyklą; *įranga degalinėje*, skirta benzino perpylimo į rezervuarą metu išsiskiriantiems garams surinkti ir grąžinti į benziną išpilančią mobiliąją talpyklą [3.15];
Papildyta punktu:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

4.22. **antrosios pakopos garų grąžinimo sistema** (anglų k. – *state II petrol vapour recovery system*) – *įranga degalinėje*, skirta iš benzinu užpildomo transporto priemonės degalų bako išsiskiriantiems garams surinkti ir technologinės recirkuliacijos būdu grąžinti į degalinės rezervuarą arba degalų kolonėlę;
Papildyta punktu:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

4.23. **garų sugaudymo veiksmingumas** (anglų k. – *petrol vapour capture efficiency*) – antrosios pakopos garų grąžinimo sistemoje sugaudytų garų kiekis, palyginti su garų, kurie jei nebūtų šios sistemos būtų išmesti į atmosferą, kiekiu, išreikštas procentais;
Papildyta punktu:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

4.24. **garų ir benzino santykis** (anglų k. – *vapour/petrol ratio*) – garų, patenkančių į antrosios pakopos garų grąžinimo sistemą esant atmosferiniam slėgiui, tūrio ir benzino, perpilto į transporto priemonių degalų bakus, tūrio santykis;
Papildyta punktu:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

4.25. degalinės kapitalinio remonto darbai suprantami taip, kaip jie apibrėžti Degalinių eksploatavimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. 1-37 „Dėl Degalinių eksploatavimo taisyklių patvirtinimo“.
Papildyta punktu:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

IV. SKYRIUS
BENDRIEJI REIKALAVIMAI

Pakeistas skyriaus pavadinimas:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

5. *Neteko galios nuo 2012-01-01*
Punkto naikinimas:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin. 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442

6. *Neteko galios nuo 2012-01-01*
Punkto naikinimas:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin. 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442

7. Apie 18, 21, 28 punktuose numatytas alternatyvias aplinkos oro taršos LOJ (benzino nuostolių) mažinimo priemones, jų taikymo pagrįstumą ir taikomas išimtis veiklos vykdytojas turi raštu informuoti Aplinkos ministeriją. Aplinkos ministerija apie tokias priemones ir jų taikymo pagrįstumą praneša Europos Komisijai ir kitoms valstybėms narėms.
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

8. Terminaluose, kurių metinė apyvarta 25 000 t/metus ar daugiau, turi būti įrengiami garų rekuperavimo įrenginiai (GRĮ), o kituose terminaluose, atlikus ekonominį ir aplinkosauginį įvertinimą, turi būti įrengiami tarpinio garų laikymo rezervuarai (laikyti garus tam, kad vėliau juos būtų galima nugabenti į kitą terminalą ir ten rekuperuoti) arba garai rezervuarų buferinėse sistemose rekuperuojami nedelsiant tame pačiame terminale.
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442

9. Naudojamos matavimo priemonės turi būti įtrauktos į Lietuvos Respublikos matavimo priemonių registrą ir turėti galiojantį patikros liudijimą [3.5].
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442

10. Saugiam benzino laikymui, perpylimui ir transportavimui Mobiliųjų talpyklų, skirtų pavojingoms medžiagoms ir preparatams vežti keliais, priežiūros laikinosiose taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. gegužės 9 d. įsakymu Nr. A1-150/3-161 „Dėl Mobiliųjų talpyklų, skirtų pavojingoms medžiagoms ir preparatams vežti keliais, priežiūros laikinųjų taisyklių patvirtinimo“, ir Normatyviniame dokumente nustatyta tvarka privalo būti užtikrintas:

10.1. reguliarus autocisternų sandarumo tikrinimas;

10.2. autocisternų paženklinimas identifikacinėmis lentelėmis su Normatyvinio dokumento IV priede nurodyta informacija;

10.3. visų mobiliųjų talpyklų slėgio/vakuumo pasikeitimo (alsavimo) vožtuvų periodinis veikimo tikrinimas;

10.4. reguliarus saugyklų, sujungimo linijų ir vamzdynų sandarumo tikrinimas;

10.5. periodinis benzino garų sugaudymo veiksmingumo tikrinimas;

10.6. periodinis stacionariųjų antžeminių saugyklų išorinių sienų ir stogų nudažymo spalvos ir dangos kokybės tikrinimas.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

11. Iš viršaus pripildomų talpyklų liukai turi būti suprojektuoti, pagaminti ir eksploatuojami taip, kad pildymo ir/ar transportavimo metu į aplinkos orą patektų kuo mažiau LOJ. Rekomenduojamas automatinis liukų uždarymas.

12. LOJ sklidimui į aplinkos orą, taip pat benzino nuostoliams mažinti mobiliąsias talpyklas, pagamintas ne pagal ES užpildymo ir transportavimo nustatytus reikalavimus, rekomenduojama pritaikyti pildyti benzinu iš apačios, vadovaujantis šio normatyvinio dokumento IV priedo reikalavimais, arba sandariam pildymui iš viršaus bei sandariam garų grąžinimui į terminalą.

13. Per talpyklų apsauginius slėgio/vakuumo pasikeitimo (alsavimo) vožtuvus garai neturi patekti į aplinkos orą, išskyrus atvejus, kai tai būtina žmonių arba įrenginių saugumui užtikrinti. Rekomenduojami vakuuminiai vožtuvai.

14. Įrenginių sandarinimo elementai turi būti apsaugoti nuo neigiamo aplinkos poveikio.

15. Techninių vamzdynų sujungimams turi būti naudojamos sandarios jungtys (jų skaičius turi būti minimalus):

15.1. movinės jungtys (gali būti naudojamos tik sujungiant mažesnius kaip 100 mm skersmens vamzdynus);

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

15.2. flanšinės jungtys.

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

Punkto pakeitimai:

Nr. 600/172/454, 2001-12-18, Žin., 2001, Nr. 111-4051 (2001-12-30), i. k. 101301MISAK/172/454

V. SKYRIUS
TERMINALŲ SAUGYKLOS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

16. Saugyklos turi būti suprojektuotos ir eksploatuojamos taip, kad atitiktų I priedo reikalavimus.

17. Šiais reikalavimais metinius LOJ išgaravimo rodiklius (benzino nuostolius) siekiama sumažinti tiek, kad šie, užpildant kiekvieną terminalo saugyklą ir laikant joje benziną, neviršytų bazinio lygio – 0,01 % (pagal masę) visos terminalo metinės apyvartos.

18. LOJ išgaravimo rodikliams (benzino nuostoliams) iš terminalų saugyklų mažinti galima naudoti ir kitas technines priemones, jeigu užtikrinama, kad jų veikimas bus ne mažiau efektyvesnis nei I priede nurodytų priemonių.

VI. SKYRIUS
MOBILIŲJŲ TALPYKLŲ PRIPILDYMAS IR IŠTUŠTINIMAS TERMINALE

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

19. Pripildymo ir ištuštinimo įrenginiai terminale turi būti suprojektuoti ir eksploatuojami taip, kad atitiktų II priedo reikalavimus. Iki 2001 metų veiklą pradėjusiame vykdyti terminale, suderintų aplinkosauginių, ekonominių, priešgaisrinių ir kt. aspektų pagrindu, II priedo 8 punkte nurodyta koncentracija (150 mg/Nm^3) gali būti pakeista 10 g/Nm^3 koncentracija.

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

20. Šiais reikalavimais metinius LOJ išgaravimo rodiklius (benzino nuostolius) siekiama sumažinti tiek, kad šie, užpildant ir ištuštinant terminale mobiliąsias talpyklas, neviršytų bazinio lygio – 0,005 % (pagal masę) visos terminalo metinės apyvartos.

21. Perkrovimo proceso metu išsiskiriančių garų kiekiui (benzino nuostoliams) mažinti galima naudoti ir kitas technines priemones, jeigu užtikrinama, kad jų veikimas bus ne mažiau efektyvesnis nei II priede nurodytų priemonių.

22. Terminaluose, kuriuose benzinas pilamas į autocisternas, visos pakrovimo aikštelės (platformos) turi atitikti šio normatyvinio dokumento IV priede išdėstytus iš apačios pripildomų autocisternų įrangos reikalavimus, draudžiama pilti benziną į autocisternas pro jų viršutinio pripildymo angas.

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442

23. Normatyvinio dokumento 19–22 punktų reikalavimai netaikomi terminaluose, kuriuose veikla pradėta vykdyti iki 2001 m. sausio 1 d. ir kurių metinė apyvarta:

23.1. mažesnė kaip 10 000 tonų per metus;

23.2. mažesnė kaip 150 000 tonų per metus ir juose benzinas pilamas į laivus

Papildyta punktu:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

24. Terminaluose, kurių įrenginiams taikoma Normatyvinio dokumento 23 punkte nurodyta išimtis, draudžiama pildyti benzinu mobiliąsias talpyklas pro jų viršutinio pripildymo angas laisvai krintančia srove (taškant). Pildant mobiliąsias talpyklas pro jų viršutinio pripildymo angas, pildymo žarnos antgalis turi būti įleistas arti talpyklos dugno.
Papildyta punktu:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

VII. SKYRIUS
MOBILIOSIOS TALPYKLOS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

25. Lietuvoje įsigytos ir įregistruotos iki 2001 metų autocisternos, kurios yra pritaikytos pildyti iš apačios pagal Normatyvinio dokumento IV priedo reikalavimus, ir Lietuvoje įsigytos ir įregistruotos 2001 metais ir vėliau, mobiliosios talpyklos turi būti suprojektuotos ir eksploatuojamos taip, kad atitiktų šiuos reikalavimus:
Punkto numeracijos pakeitimas:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

25.1. išpylus benziną iš mobiliosios talpyklos, garų likutis turi likti joje;
25.2. turi būti pakankamai sandarios, kad iš užpildomos terminalo (degalinės) saugyklos (rezervuaro) grįžtantys garai būtų sandariai priimami ir išlaikomi;
25.3. 25.2 papunkčio reikalavimai privalomi tik toms geležinkelio cisternoms, kuriomis benzinas tiekiamas degalinėms, ar terminalams, kuriuose įrengti tarpinio garų laikymo rezervuarai;
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

25.4. garai, nurodyti 25.1 ir 25.2 papunkčiuose, išskyrus garus, galinčius išeiti pro apsauginius alsavimo vožtuvus, turi likti jose iki kito užpildymo benzinu terminale;
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

25.5. jeigu išpylus benziną mobilioji talpykla benzinui vežti nebenaudojama, jos išgarinimas (garų išsiurbimas) galimas tik terminale, kuriame įrengtas tarpinio garų laikymo rezervuaras arba garų rekuperavimo įrenginys; kai garų rekuperuoti neįmanoma arba neįmanomas jų tarpinis laikymas, tai ne miestų ir miestelių sąlygomis (pagal [3.6]) ji gali būti išvėdinama;
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442

25.6. benzino lygiui cisternose matuoti turi būti naudojami elektroniniai lygio matavimo prietaisai.

VIII. SKYRIUS
BENZINO PYLIMAS Į REZERVUARUS IR Į TRANSPORTO PRIEMONIŲ DEGALŲ BAKUS DEGALINĖSE

Pakeistas skyriaus pavadinimas:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

26. Degalinių, nurodytų Normatyvinio dokumento 29–31 punktuose, rezervuarų ir transporto priemonių degalų bakų pripildymo ir garų grąžinimo įrenginiai turi būti suprojektuoti ir

eksploatuojami taip, kad atitiktų III priedo reikalavimus.

27. Šiais reikalavimais metinius LOJ išgaravimo rodiklius (benzino nuostolius) siekiama sumažinti tiek, kad šie, užpildant degalinėje rezervuarus, neviršytų bazinio lygio – 0,01 % (pagal masę) visos degalinės metinės apyvartos.

28. Benzino pylimo į rezervuarus proceso metu išsiskiriančių garų kiekiui (benzino nuostoliams) mažinti galima taikyti ir kitas technines priemones, jeigu užtikrinama, kad jų veikimas bus ne mažiau efektyvesnis nei III priede nurodytų priemonių.

29. Normatyvinio dokumento III priedo 1 ir 2 punktų reikalavimai taikomi degalinėms:

29.1. kurių metinė apyvarta didesnė kaip 100 m^3 per metus ir jos yra miestuose (pagal [3.6]);

29.2. kurių metinė apyvarta didesnė kaip 500 m^3 per metus ir jos yra ne miestuose (pagal [3.6]).

30. Normatyvinio dokumento III priedo 3, 4 ir 5 punktų reikalavimai taikomi naujoms degalinėms:

30.1. kurių metinė apyvarta didesnė kaip 100 m^3 per metus ir jos yra po patalpomis, kuriose nuolat gyvenama arba dirbama;

30.2. kurių metinė apyvarta didesnė kaip 500 m^3 per metus.

31. Normatyvinio dokumento III priedo 3, 4 ir 5 punktų reikalavimai taikomi esamoms degalinėms:

31.1. kurių metinė apyvarta didesnė kaip 3000 m^3 per metus – nuo 2019 m. sausio 1 d.;

31.2. kurių metinė apyvarta didesnė kaip 100 m^3 per metus ir jos yra po patalpomis, kuriose nuolat gyvenama arba dirbama – po degalinių kapitalinio remonto darbų;

31.3. kurių metinė apyvarta didesnė kaip 500 m^3 per metus – po degalinių kapitalinio remonto darbų.

32. Normatyvinio dokumento III priedo 3, 4 ir 5 punktų reikalavimai netaikomi degalinėms, susijusioms vien tik su naujų transporto priemonių gamyba ir pristatymu, t. y. degalinėms, kuriose pildomi benzinu tik tų transporto priemonių degalų bakai, į kuriuos benzino dar nebuvo įpilta ir juose nėra garų.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

I PRIEDAS (normatyvinis)

TERMINALŲ SAUGYKLŲ REIKALAVIMAI

1. Antžeminių saugyklų išorinės sienos ir stogai turi būti nudažyti spalva, kurios bendrasis pastovus šilumos atspindėjimas būtų ne mažesnis kaip 70 %. Paviršių nudažymo spalvos ir dangos kokybės tikrinimai turi būti atliekami ne rečiau kaip kas treji metai.

Saugyklų, sujungtų su terminale veikiančiu garų rekuperavimo įrenginiu, atitinkančiu šio normatyvinio dokumento II priedo 8 punkto reikalavimus, atveju ši nuostata netaikoma.

Saugomose teritorijose, kuriose bus stebimas planuojamo objekto neigiamas poveikis kraštovaizdžiui ir jo estetiniams-ekologiniams (estetinei vertei) bei gamtiniams-rekreaciniams ištekliams, pirmosios pastraipos nuostatos galima netaikyti su sąlyga, kad planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo etape bus numatomos kitos, panašaus efektyvumo aplinkos oro taršą lakiaisiais organiniais junginiais mažinančios priemonės.

Punkto pakeitimai:

Nr. 600/172/454, 2001-12-18, Žin., 2001, Nr. 111-4051 (2001-12-30), i. k. 101301MISAK/172/454

Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442

Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

2. Saugyklose su išoriniais plūdriaisiais stogais turi būti pirminis tarpiklis (užsandarinimas), kuris uždengtų žiedo pavidalo tarpą tarp rezervuaro sienos ir plūdriojo stogo išorinio perimetro, bei aukščiau pirminio sumontuotas antrinis tarpiklis (užsandarinimas); tarpikliai turi būti suprojektuoti ir įrengti taip, kad būtų sulaikoma ne mažiau kaip 95% visų garų, palyginti su rezervuarais, turinčiais stacionariuosius stogus ir neturinčiais papildomos garų sulaikymo įrangos.

3. Terminaluose turi būti pasirinktinai įrengiamos tokios saugyklos:

3.1. su stacionariaisiais stogais, sujungtos su garų rekuperavimo įrenginiu, atitinkančiu šio normatyvinio dokumento II priedo 8 punkto reikalavimus;

3.2. su stacionariaisiais stogais, sujungtos su tarpinio garų laikymo rezervuarais iš kurių išsiskiriantys garai, jiems nepralaidžiomis pirmosios pakopos garų grąžinimo sistemos sujungimo linijomis privalo būti grąžinami į mobiliąją talpyklą, išpilančią benziną į saugyklą;

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

3.3. su stacionariaisiais stogais, turinčios benzino paviršiuje plūduriuojantį dangtį ir pirminį tarpiklį (užsandarinimą), kuris sulaikytų ne mažiau kaip 90 % garų, palyginti su rezervuarais, turinčiais stacionariuosius stogus ir neturinčiais papildomos garų sulaikymo įrangos (rekonstruojant veikiančių terminalų saugyklas);

3.4. su plūdriaisiais stogais (vidiniais arba išoriniais), įrengtais ir veikiančiais pagal šio priedo 2 punkto reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442

4. Visos saugyklos turi būti metrologiškai patikrintos (kalibruotos) [3.7].

Punkto pakeitimai:

Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442

II PRIEDAS (normatyvinis)

PRIPILDYMO IR IŠTUŠTINIMO ĮRENGINIŲ REIKALAVIMAI

1. Mobiliųjų talpyklų užpildymo metu išsiskyrę garai sandaria garams nepralaidžia pirmosios pakopos garų grąžinimo sistemos sujungimo linija turi būti grąžinami į terminalo garų rekuperavimo įrenginį arba tvarkomi kitais šio normatyvinio dokumento 8 punkte nurodytais būdais.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

2. Mobiliųjų talpyklų pildymas, nepajungus garų surinkimo linijos, draudžiamas.

3. *Neteko galios nuo 2012-01-01*

Punkto naikinimas:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin. 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

4. *Neteko galios nuo 2012-01-01*

Punkto naikinimas:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin. 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

5. Pakraunant laivus, nesant technologinių galimybių sandariai ir saugiai surinktus garus rekuperuoti tame pačiame arba kitame terminale, įvertinus ekonominius, aplinkosauginius, priešgaisrinius ir kt. aspektus, kaip išimtį galima taikyti saugų garų sudeginimą aukštoje temperatūroje, iš garų sudeginimo įrenginio (GSĮ) į aplinkos orą išmetamam teršalų kiekiui taikant tuos pačius reikalavimus (nurodytus šio priedo 8 punkte) kaip ir garų rekuperavimo įrenginio (GRĮ) atveju. Energijos vartojimo efektyvumui didinti rekomenduojama tikslingai panaudoti degimo proceso metu susidariusią energiją.

6. Pripildymo ir ištuštinimo įrenginių valdymo prietaisai turi būti tokie, kad benzino pylimą automatiškai būtų galima nutraukti, kai:

- įvyko garų nutekėjimas;
- gresia talpyklos perpildymas;
- nutrūko elektros tiekimas.

7. Atsiradus vienai iš 6 punkte nurodytų priežasčių, autocisternos pildymas tomis pačiomis sąlygomis turi būti nutrauktas pakrovimo aikštelėje (platformoje).

8. Iš GRĮ (stacionaraus aplinkos oro taršos šaltinio) išmetamų į aplinkos orą LOJ koncentracija, išmatuota per bet kurią vieną valandą, neturi viršyti 150 mg/Nm^3 (pagal suminį anglies kiekį).

9. Iš garų rekuperavimo įrenginio (GRĮ) ir jam šiuo normatyviniu dokumentu prilygintų garų sudeginimo įrenginių (GSĮ) į aplinkos orą išmetamų teršalų kontrolė turi būti vykdoma vadovaujantis šiais reikalavimais:

9.1. kontrolę vykdyti gali tik laboratorijos, užtikrinančios reikiamą matavimų atlikimo kokybę pagal Lietuvoje galiojančių aplinkos tyrimų normatyvinių dokumentų reikalavimus, kurios turi leidimą, išduotą Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka [3.9];

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442

9.2. kontrolės periodiškumas nustatomas vadovaujantis [3.10] ir [3.11] dokumentų nuostatomis;

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442

9.3. išmetamų LOJ kontrolės reikalavimai:

9.3.1. LOJ koncentracija turi būti matuojama esant nusistovėjusiam technologiniam režimui, bet ne trumpiau kaip septynias valandas per parą;

9.3.2. matavimai gali būti atliekami be pertraukų arba su pertraukomis; kai matuojama su pertraukomis, per valandą turi būti atliekami ne mažiau kaip keturi matavimai;

9.3.3. koncentracija matuojama naudojant prietaisus, kurių matavimo tikslumas būtų ne mažesnis kaip 95%;

9.3.4. bendroji matavimo paklaida dėl naudojamos įrangos, kalibracinių (etaloninių) dujų ar matavimo procedūrų neturi viršyti 10% visos išmatuotosios vertės.

_____

Aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento
„Lakiųjų organinių junginių sklidimo į aplinkos orą ribojimo reikalavimai benzino laikymo, perpylimo, transportavimo įrenginiams ir jų priežiūrai“
III priedas

DEGALINIŲ REZERVUARŲ IR TRANSPORTO PRIEMONIŲ DEGALŲ BAKŲ PILDYMO IR GARŲ GRĄŽINIMO REIKALAVIMAI

1. Garai, išsiskiriantys degalinėse iš benzinu užpildomo rezervuaro, garams nepralaidžiomis pirmosios pakopos garų grąžinimo sistemos sujungimo linijomis privalo būti grąžinami į benziną išpilančią mobiliąją talpyklą.

2. Rezervuarų pildymo operacijų negalima pradėti vykdyti neprijungtus pirmosios pakopos garų grąžinimo sistemos sujungimo linijų ir neįsitikinus, kad sistema veikia tinkamai.

3. Degalinėse turi būti įrengta antrosios pakopos garų grąžinimo sistema, atitinkanti šio priedo 4 punkto reikalavimus; apie tai, kad degalinėje įrengta antrosios pakopos garų grąžinimo sistema, vartotojai turi būti informuojami ant benzino kolonėlės arba šalia jos pateiktu ženklu, lipduku arba kitokia priemone.

4. Antrosios pakopos garų grąžinimo sistemos garų sugaudymo veiksmingumas turi būti 85 % arba didesnis ir tai turi patvirtinti gamintojas pagal LST EN 16321–1:2014 standartą. Kai surinkti garai nukreipiami į degalinės rezervuarą, garų ir benzino santykis turi būti 0,95 arba didesnis, bet ne didesnis negu 1,05.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

5. Garų sugaudymo veiksmingumas turi būti tikrinamas bent kartą per metus pagal LST EN 16321–2:2014 standartą. Garų sugaudymo veiksmingumo kontrolei gali būti įdiegta automatinė stebėsenos sistema, skirta automatiškai aptikti nukrypimus nuo teisingo antrosios pakopos garų grąžinimo sistemos ir pačios automatinės stebėsenos sistemos veikimo, apie juos pranešti degalinės darbuotojui (operatoriui) ir automatiškai sustabdyti benzino pylimą iš netinkamai veikiančios benzino kolonėlės, jei defektas nepašalinamas per septynias dienas. Garų sugaudymo veiksmingumas degalinėse, kuriose įrengta automatinė stebėsenos sistema, turi būti tikrinamas bent kartą per trejus metus.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

6. Degalinėse rezervuarų alsuokliai turi būti iškelti į ne mažesnį kaip 4 m aukštį.

7. Konteinerinių degalinių rezervuarai (konteineriai) turi būti nudažyti balta spalva ir visada švarūs.

Priedo pakeitimai:
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682

EUROPIETIŠKOJO TIPO AUTOCISTERNŲ PRIPILDYMO IŠ APAČIOS, GARŲ SURINKIMO IR APSAUGOS NUO PERPYLIMO REIKALAVIMAI	**SPECIFICATION FOR BOTTOM-LOADING, VAPOUR COLLECTION AND OVERFILE PROTECTION OF EUROPEAN ROAD TANKERS**
1. <u>Movos</u> 1.1. Pakrovimo aikštelėje (platformoje) ant benzino pildymo žarnos turi būti sumontuotas jungiamosios movos gaubtas, kuriam turi tikti jungiamosios movos 101,6 mm antgalis, sumontuotas ant autocisternos pildymo vamzdžio. 1.2. Pakrovimo aikštelėje (platformoje) ant garų grąžinimo žarnos turi būti sumontuotas kumštelinės movos gaubtas, kuriam turi tikti movos 101,6 mm antgalis, sumontuotas ant autocisternos garų grąžinimo vamzdžio.	**1. <u>Couplings</u>** 1.1. The liquid coupler on the loading arm must be a female coupler which must mate with a 4-inch API (101,6 mm) male adapter located on the vehicle as defined by: - API Recommended Practice 1004 Seventh Edition, November 1988. Bottom loading and vapour recovery for MC-306 tank motor vehicles (Section 2.1.1.1 – Type of adapter used for bottom loading). 1.2. The vapour – collection coupler on the loading – gantry vapour – collection hose must be a cam – and – groove female coupler which must mate with a 4 – inch (101,6) cam – and - groove male adapter located on a vehicle as defined by: - API Recommended Practice 1004 Seventh Edition, November 1988. Bottom loading and vapour recovery for MC-306 tank motor vehicles (Section 4.1.1.2 – Vapour – recovery adapter).
2. <u>Pildymo sąlygos</u> 2.1. Nominalus autocisternos užpildymo benzinu greitis viena užpildymo žarna – 2300 l/min, bet ne didesnis kaip 2500 l/min. 2.2. Esant didžiausiai terminalo apkrovai, pakrovimo aikštelės (platformos) garų grąžinimo sistema, įskaitant garų rekuperavimo įrenginį, autocisternos garų grąžinimo jungtyje turi generuoti ne didesnį kaip 5,5 kPa priešslėgį. 2.3. Iš apačios užpildomos autocisternos turi turėti identifikavimo lentelę, kurioje būtų nurodytas maksimalus leistinas vienu metu naudoti užpildymo žarnų skaičius, užtikrinantis, kad 2.2 papunktyje nurodytomis sąlygomis autocisternos apsauginiai alsavimo vožtuvai neišleis garų į aplinkos orą.	**2. <u>Loading conditions</u>** 2.1. The normal liquid – loading rate must be 2 300 litres per minute (maximum 2 500 litres per minute) per loading arm. 2.2. When the terminal is operating at peak demand, its loading gantry vapour collection system, including the vapour – recovery unit, is allowed to generate a maximum counterpressure of 55 millibar on the vehicle side of the vapour – collection adapter. 2.3. All approved bottom – loading vehicles will carry an identificationplate which specified the maximum permitted number of loading arms which may be operated simultaneously whilst ensuring that no vapours are released via the compartment P and V valves, when the maximum plant back pressure is 55 millibar as specified in 2.2.

3. <u>Perpylimo signalizatoriaus sujungimas su autocisterna</u> 3.1. Pakrovimo aikštelės valdymo sistemoje turi būti įrengtas perpylimo signalizatorius, kuris, sujungtas su autocisterna, leistų užpildyti autocisterną, jei jos kamerose esančiais lygio signalizatoriais nenustatytas per didelis benzino lygis. 3.2. Autocisternos kamerų benzino lygio matavimo signalizatoriui prie pakrovimo aikštelės (platformos) valdymo sistemos prijungti turi būti naudojama dešimties adatėlių standartinė elektrinė jungtis: 3.2.1. kištukas turi būti autocisternoje; 3.2.2. lizdas (rozetė) turi būti prie laisvo laido, prijungto prie pakrovimo aikštelės valdymo sistemos. 3.3. Autocisternoje benzino lygio matavimo signalizatoriai gali būti: - dvilaidžiai termistoriniai sensoriai; - dvilaidžiai optiniai sensoriai; - penkialaidžiai optiniai sensoriai; - ekvivalentiški prietaisai, užtikrinantys stabilų pakrovimo aikštelės valdymo sistemos veikimą. <u>Pastaba.</u> Termistorių temperatūros koeficientas turi būti neigiamas. 3.4. Pakrovimo aikštelės (platformos) valdymo sistema turi būti tinkama ir dvilaidžiams, ir penkialaidžiams sensoriams. 3.5. Autocisterna prie pakrovimo aikštelės turi būti prijungta perpylimą nustatančių sensorių įžeminimo laidu, prijungtu per autocisternos važiuoklę prie dešimtosios kištuko adatėlės; rozetės dešimta adatėlė jungiama prie valdymo sistemos signalizatoriaus korpuso, prijungto prie pakrovimo aikštelės įžeminimo. 3.6. Autocisternų identifikavimo lentelėje, aprašytoje 2.3 papunktyje, turi būti nurodyta, kokie yra įmontuoti perpylimą nustatantys sensoriai (dvilaidžiai ar penkialaidžiai).	**3. <u>Connection of vehicle earth/overfill detection</u>** 3.1. The loading gantry must be equipped with an overfill – detection control unit which, when connected to the vehicle, must provide a fail – safe permission signal to enable loading, providing to compartment – overfill sensors detect a high level. 3.2. The vehicle must be connected to the control unit on the gantry via a 10 -pin industry – standard electrical connector. The male connector must be mounted on the vehicle and the female connector must be attached to a flying lead connected to the gantry – mounted control unit. 3.3. The high – level detectors on the vehicle must must be either 2 – wire thermistor sensors, 2 – wire optical sensors, 5 – wire optical sensors or a compatible equivalent, provided the system is fail – safe. (NB: thermistor must have a negative temperature coefficient). 3.4. The gantry control unit must be suitable for both 2 – wire and 5 – wire vehicle systems. 3.5. The vehicle must be bonded to the gantry via common return wire of the overfill sensors, which must be connected to pin 10 on the male connector via the vehicle chassis. Pin 10 on the female connector must be connected to the control – unit enclosure which must be connected to the gantry earth. 3.6. All approved bottom – loading vehicles must carry an identification plate (see 2.3) which specifies the type of overfill – detection sensors installed (i. e. 2 – wire or 5 – wire).
4. <u>Sujungimų išdėstymas</u> 4.1. 4.1 ir 4.2 papunkčiuose nurodytos žarnos turi būti montuojamos tiktai vienoje autocisternos pusėje: 4.1.1. benzino pakrovimo žarnų centrinė horizontali ašis turi būti ne didesniame kaip 1,4 m (kai autocisterna tuščia) ir ne mažesniame kaip 0,5 m (kai autocisterna užpildyta) aukštyje nuo	**4. <u>Location of the connections</u>** 4.1. The design of the liquid – loading and vapour collection facilities on the loading gantry must be based on the following vehicle – connection envelope: 4.1.1. the height of the centre line of the liquid adapters must be: maximum 1,4 metres (unladen); minimum 0,5 metre (laden), the preferred height 0,7 to 1,0 metres);

žemės paviršiaus. Pageidautinas aukštis yra 0,7 - 1,0 m; 4.1.2. horizontalus atstumas (tarpai) tarp žarnų turi būti ne mažesnis kaip 0,25 m. Pageidautinas minimalus tarpas – 0,3 m; 4.1.3. tarp kraštinių benzino pakrovimo žarnų turi būti ne didesnis kaip 2,5 m atstumas; 4.1.4. garų grąžinimo žarna turi būti sumontuota dešinėje benzino pakrovimo žarnų pusėje, ne didesniame kaip 1,5 m (kai autocisterna tuščia) ir ne mažesniame kaip 0,5 m (kai autocisterna užpildyta) aukštyje nuo žemės paviršiaus. 4.2. Įžeminimo bei perpylimo signalizatoriaus jungtis turi būti sumontuota dešinėje benzino pakrovimo ir garų grąžinimo žarnų pusėje, ne didesniame kaip 1,5 m (kai autocisterna tuščia) ir ne mažesniame kaip 0,5 m (kai autocisterna užpildyta) aukštyje nuo žemės paviršiaus. 4.3. 4.1 ir 4.2 punktuose nurodytos žarnos turi būti montuojamos tiktai vienoje autocisternos pusėje.	4.1.2. the horizontal spacing of the adapters must be not less than 0,25 metres (preferred minimum spacing is 0,3 metres); 4.1.3. all liquid adapters must be located within an envelope not exceeding 2,5 metres in lenght; 4.1.4. the vapour – collection adapter shold be located preferably to the right of the liquid adapters and at a height not exceeding 1,5 metres (unladen) and not less than 0,5 metres (laden). 4.2. The earth/overfill connector must be located to the right of the liquid and vapour – collectionadapters and at a height not exceeding 1,5 metres (unladen) and not less than 0,5 metres (laden). 4.3. The above connections must be located on one side of the vehicle only.
5. <u>Apsauginiai blokavimo prietaisai</u> 5.1. Įžeminimo bei perpylimo signalizatoriai: 5.1.1. autocisternos pildymas draudžiamas, jei iš valdymo sistemos kombinuoto trumpojo jungimo/perpylimo prietaiso negaunamas pildymą leidžiantis signalas; 5.1.2. pakrovimo aikštelės valdymo sistema turi automatiškai uždaryti pakrovimo aikštelėje esantį užpildymo vožtuvą: - įvykus perpylimui; - neveikiant autocisternos įžeminimui. 5.2. Garų surinkimas. Pakrovimo aikštelės (platformos) valdymo sistema turi automatiškai uždaryti pakrovimo aikštelėje esantį užpildymo vožtuvą, kai: - garų grąžinimo žarna neprijungta prie autocisternos; - išstumti iš autocisternos garai negali laisvai tekėti garų grąžinimo sistema.	**5. <u>Safety interlocks</u>** 5.1. Earth/Overfill detection: 5.1.1. loading must not be permitted unless a permissive signal is provided by the combined earth/overfill control unit; 5.1.2. in the event of an overfill condition or a loss of vehicle earth, the control unit on the control unit on the gantry must close the gantry - loading control valve. 5.2. Vapour – collection detection. Loading must not be permitted unless the vapour - collection hose has bees connected to the vehicle and there is a free passage for the displaced vapours to flow from the vehicle into the plant vapour – collection system.

Priedo pakeitimai:
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas
Nr. 600/172/454, 2001-12-18, Žin., 2001, Nr. 111-4051 (2001-12-30), i. k. 101301MISAK/172/454
Dėl aplinkos, socialinės apsaugos ir darbo bei susisiekimo ministrų 2000 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 520/104/360 "Dėl aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 35-2000 "Lakiųjų organinių junginių sklidimo į aplinkos orą ribojimo reikalavimai naujiems benzino laikymo, perpylimo bei transportavimo įrenginiams" patvirtinimo" dalinio pakeitimo bei lakiųjų organinių junginių sklidimo į aplinkos orą ribojimo reikalavimų esamiems benzino laikymo, perpylimo bei transportavimo įrenginiams nustatymo

2.
Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-596/A1-364/3-442, 2008-11-10, Žin., 2008, Nr. 133-5147 (2008-11-20), i. k. 108301MISAK64/3-442
Dėl aplinkos ministro, socialinės apsaugos ir darbo ministro, susisiekimo ministro 2000 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 520/104/360 "Dėl aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 35-2000 "Lakiųjų organinių junginių sklidimo į aplinkos orą ribojimo reikalavimai naujiems benzino laikymo, perpylimo bei transportavimo įrenginiams" patvirtinimo" pakeitimo

3.
Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-836/A1-463/3-682, 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 133-6329 (2011-11-08), i. k. 111301MISAK63/3-682
Dėl aplinkos ministro, socialinės apsaugos ir darbo ministro, susisiekimo ministro 2000 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 520/104/360 "Dėl aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 35-2000 "Lakiųjų organinių junginių sklidimo į aplinkos orą ribojimo reikalavimai naujiems benzino laikymo, perpylimo bei transportavimo įrenginiams" patvirtinimo" pakeitimo ir kai kurių susijusių įsakymų pripažinimo netekusiais galios

4.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas
Nr. D1-350/A1-250/3-171(1.5 E), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-20, i. k. 2016-13730
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2000 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 520/104/360 „Dėl aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento „Lakiųjų organinių junginių sklidimo į aplinkos orą ribojimo reikalavimai benzino laikymo, perpylimo, transportavimo įrenginiams ir jų priežiūrai“ patvirtinimo“ pakeitimo

5.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas
Nr. D1-780/A1-442/3-431, 2018-08-28, paskelbta TAR 2018-09-03, i. k. 2018-13849
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2000 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 520/104/360 „Dėl aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento „Lakiųjų organinių junginių sklidimo į aplinkos orą ribojimo reikalavimai benzino laikymo, perpylimo, transportavimo įrenginiams ir jų priežiūrai“ patvirtinimo“ pakeitimo